

Informacja o krajowej i międzynarodowej współpracy kryminologów

IX MIĘDZYNARODOWY KONGRES KRYMINOLOGICZNY

IX Międzynarodowy Kongres Kryminologiczny odbył się w Budapeszcie w dniach 22-27 sierpnia 1993 r.

Odbyły się następujące sesje plenarne:

1. Criminalization and Decriminalization of Conduct, with Special Emphasis on Organizational and Environmental Problems.
2. Recent Problems of the Courts and the Criminal Justice System.
3. Recent Problems of Crime Control by the Police.
4. Conflicts and Convergence in Theoretical and Methodological Perspectives on Crime, Criminality, and Criminalization.
5. Victimology, Victim Policy, and Criminal Justice Policy.
6. Feminist Approaches to Crime and Explanatory Problems of Female Criminality.
7. The Prospects for Cross-Cultural and Cross-Societal Research on Crime and Criminalization.
8. Social Transition and Crime in Central and Eastern Europe.
9. Crime Prevention and Social Policy: Towards Sustainable World Communities.
10. Preventive, Treatment and Justice Responses to Crime and Criminality.
11. Governmental Corruption, Economic Crime, Collective Responsibility.
12. Alternatives to Imprisonment and Implementation Problems in Practice.

Hasło, bo trudno powiedzieć - tytuł, Kongresu brzmiało: "Przemiany społeczno-polityczne i przestępczość – wyzwanie na drodze w XXI wiek".

W Kongresie wzięło udział ok. 1200 osób z 55 krajów, co było największą liczbą uczestników z największej liczby państw w historii dotychczasowych kongresów Międzynarodowego Towarzystwa Kryminologicznego.

Tematyka Kongresu była określona specjalnie szeroko, aby umożliwić kryminologom wszelkich zainteresowań i orientacji znalezienia dla siebie na nim miejsca. W związku z tym, że obrady toczyły się w kilkunastu miejscach na pracujących równocześnie sesjach plenarnych, przy "Okrągłych stołach" i w grupach roboczych, żaden uczestnik Kongresu nie ma możliwości dania oceny jego przebiegu i dokonań. Może jednak powiedzieć jakie zagadnienia skupiły uwagę większej liczby uczestników, opierając się na tematyce spotkań i referatów.

Zagadnieniami takimi były:

(a) Przestępczość i jej zwalczanie w krajach Europy Środkowej i Wschodniej na tle dokonujących się w nich przemian społeczno-politycznych. Ze wszystkich tych krajów sygnalizowano wielki i szybki wzrost przestępczości, przy czym dyskusyjne wydawały się tylko rozmiary tego wzrostu, nie zaś fakt jego wystąpienia. Zwracano uwagę na dramatyczny spadek efektywności pracy organów ścigania (znaczne obniżenie wykrywalności sprawców przestępstw), obniżenie się sprawności działania organów oskarżycielskich i sądów. Wszystkie te zjawiska dobrze znane są nam z naszego kraju.

(b) Znajdowanie się ludzi w sytuacjach opresji spowodowanych wojną, zamieszkami, torturami i innymi naruszeniami praw człowieka. Tematyka ta nie jest dla kryminologów nowa, w tym sensie, że od dawna się nią zajmowali, ale na Kongresie odnotować było można ożywienie zainteresowania nią, co świadczy o spontanicznej reakcji środowiska kryminologicznego na to co się wokół nas dzieje.

(c) "Nowe" rodzaje przestępczości. Są one nowe w tym może znaczeniu, że nie przyciągały uwagi klasycznej kryminologii koncentrującej się przede wszystkim na przestępstwach kryminalnych. Chodzi tu głównie o przestępstwa związane z obrotem narkotykami i narkomanią, o przestępczość zorganizowaną, o korupcję, w szczególności na szczeblu rządowym, o przestępstwa przeciwko środowisku. Wielość referatów, sesji i grup roboczych im poświęconych, świadczy, podobnie jak zajmowanie się tematyką wymienioną w poprzednim punkcie, że kryminologowie mają oczy szeroko otwarte.

(d) Badania wiktyimizacyjne. Chodzi tu o prace, wykonywane na szeroką skalę już mniej więcej od końca lat sześćdziesiątych, których przedmiotem były rzeczywiste rozmiary przestępczości, lęk przed nią i środki zabezpieczenia się przed groźbą stania się ofiarą przestępstwa, prowadzone przy zastosowaniu technik znanych z badań opinii publicznej. Odnotować należy wielki wzrost zainteresowania tą tematyką i obejmowaniem badaniami coraz większej liczby państw, w tym również Polski.

(e) Zwalczanie (lepiej byłoby powiedzieć – ograniczenie) przestępczości: mechanizmy nieformalnej i formalnej kontroli społecznej oraz działanie organów uczestniczących w tej ostatniej, a więc policji, organów oskarżycielskich i sądów. Tematyka ta, obca tradycyjnej dziewiętnastowiecznej kryminologii, zdomowała się

w niej co najmniej od końca II wojny światowej i przyciąga coraz więcej uwagi kryminologów. Sporo było referatów poświęconych alternatywom wobec formalnych sankcji prawnych, tj. postępowaniu medacyjnemu, godzeniu zwaśnionych stron konfliktu, w których podkreślano m.in., że dla efektywnego ich stosowania potrzebne jest ich szerokie poparcie społeczeństwa.

(f) Zapobieganie przestępczości. Pewną nowością w podejściu do tego zagadnienia było bardzo wyraźne przesunięcie akcentu z programów wielkich, obejmujących całe społeczeństwo, na programy "małe", nacelowane na społeczności lokalne, oparte na czynnym udziale ludności w ich realizacji.

(g) Przestępczość i wykolejenie nieletnich. Ta tradycyjna tematyka przyciąga stale uwagę, a jej niesłabnące znaczenie jest niekwestionowane.

(h) Osobowość przestępcy, zaburzenia psychiczne a przestępczość. W porównaniu do zainteresowania, jakie ta klasyczna w kryminologii problematyka wzbudzała na poprzednich kongresach, obecnie wyraźnie ono spadło. Biologicznym uwarunkowaniom przestępczości poświęcono zaledwie trzy referaty.

W czasie końcowej sesji wręczono trzy nagrody przyznane przez Towarzystwo. Jedną – młodemu kryminologowi za wybitne osiągnięcia naukowe; drugą – w uznaniu dokonań całego życia w dziedzinie kryminologii (ta nagroda przypadła Joan McCord); i trzecia – za wybitne prace z zakresu kryminologii klinicznej. Wręczono również nagrodę im. H. Mannheima – ustanowioną przez Centrum Kryminologii Porównawczej w Montrealu – za wybitny wkład w rozwój badań porównawczych w kryminologii; nagroda ta przypadła prof. Bersteinowi z Uniwersytetu w San Sebastian.

Na zebraniu członków Międzynarodowego Towarzystwa Kryminologicznego, które odbyło się zaraz po zamknięciu Kongresu, sekretarz Towarzystwa p. Pieca poinformował o zaproszeniu Brazylijskiego Towarzystwa Kryminologicznego wyrażającego gotowość zorganizowania przyszłego Kongresu w Brazylii, i oświadczył, że Towarzystwo jest otwarte również na inne tego rodzaju zaproszenia, dając w ten sposób do zrozumienia, że sprawa miejsca przyszłego Kongresu (w 1998 r.) jest ciągle otwarta.

Jerzy Jasiński

XX KONFERENCJA KRYMINOLOGICZNA

W dniach od 22 do 25 XI 1993 r. odbyła się w Strasburgu – XX Kryminologiczna konferencja naukowa zorganizowana przez Radę Europy. Temat konferencji: Psychosocial interventions in the criminal justice system.

Wygłoszono następujące referaty:

1. Prof. Ch. Debuyt (Belgia), Psychosocial assessments before and after sentencing;

2. Dr A. Snare (Dania): Psychosocial interventions aimed at resolving the conflict between the perpetrator and the victim, for example within the framework of mediation and compensation programmes;

3. Prof. F. Losel (Niemcy): Evaluating psychosocial interventions in prison and other penal contexts;

4. Dr J. Roberts (Anglia): Implementing psychosocial interventions linked to community sanctions (probation, day centres etc.);

5. Dr J-M. Elchardus (Francja): Problems of therapeutic interventions for specific categories of offenders, for example with regard to sex offences, violence in the family, and drug addiction.

Podsumowanie dyskusji i jej konkluzje przedstawił prof. R. Hood (Anglia).

MIEDZYNARODOWA KONFERENCJA NA TEMAT ZJAWISKA PRANIA BRUDNYCH PIENIĘDZY – MOŻLIWOŚCI PRZECIWDZIAŁANIA

W dniach od 21 do 24 kwietnia 1993 r. obradowała w Mikołajkach międzynarodowa konferencja nt. "Zjawisko prania brudnych pieniędzy – możliwości przeciwdziałania". Organizatorami konferencji byli: Fundacja Przeciwdziałania Przemocności Zorganizowanej im. Giovanniego Falcone oraz Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa – Dom Organizatora w Toruniu.

Obrady konferencji koncentrowały się wokół trzech problemów:

- tendencji rozwojowych procederu prania brudnych pieniędzy oraz związanych z tym zagrożeń dla systemu społeczno-gospodarczego na przykładzie innych krajów,

- modelu współpracy instytucji finansowych z organami ścigania w zakresie kontroli zjawiska prania brudnych pieniędzy,

- strategii przeciwdziałania temu zjawisku w świetle doświadczeń krajów zachodnich.

Na konferencji ogłoszono następujące referaty:

prof. dr hab. Emil Pływaczewski: "Pranie brudnych pieniędzy nowym wyzwaniem dla systemu ekonomiczno-finansowego w Polsce";

prof. dr hab. Oktawia Gómiok: "Podstawy karania za tzw. pranie pieniędzy w obowiązujących i projektowanych przepisach polskiego prawa karnego";

mgr mgr Ryszard Zakrzewski, Wiesław Jasiński: Instrumenty przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy w polskim systemie finansowania i ich ocena;

prof. dr hab. Hubert Kołdecki, Roman Jęcz: "Pierwszy ujawniony w Polsce przypadek domniemanego usiłowania "prania brudnych pieniędzy", "Rola i zadania

Narodowego! Banku Polskiego oraz systemu bankowego w procesie zwalczania procederu prania brudnych pieniędzy – ocena spowitego mgłą zjawiska".

prof. dr Gunther Arzt: "Ułatwienie dowodowe przy przepadku";

prof. dr Ernst-Joachim Lampe: "Pranie brudnych pieniędzy i jego zwalczanie w Niemczech";

dr Sabine Vogt: "Zwalczanie przestępczości związanej z narkotykami i zorganizowanego przestępstwa ze szczególnym uwzględnieniem prania brudnych pieniędzy";

dr Jörg Schwarz: "Ustawy, zasady i przepisy dla zwalczania prania brudnych pieniędzy w Szwajcarii";

prof. dr Ernesto U. Savona: "Trendy i zagadnienia prania pieniędzy we Włoszech";

prod. fr Hisao Katoh: "Zakaz prania pieniędzy jako środek przeciwdziałający zorganizowanym grupom przestępczym";

Christian Bonnard: "Organizacja walki ze zjawiskiem prania brudnych pieniędzy w Credit Lyonnais";

Christian Fau: "Pranie brudnych kapitałów";

Rene Wack: "Aspekty techniczne prania brudnych pieniędzy".

Z KRONIKI

Międzynarodowego Towarzystwa Kryminologicznego

Centre for the Study of Public Order of University of Leicester organises on 8th-10th April 1994 an International Conference on The Present State and Future of the Prison System – Prisons 2000.

The conference will examine a range of issues and themes.

Listed below are general themes that are pertinent to the conference programme.

Strategies for penal reform; sentencing and penal policy; Women in prison; Justifications for punishment; Privatisation of penal services; Sentencing planning and through care; HIV/AIDS and Imprisonment; Alternatives to custody; Ethnic minorities in prison; Comparative penal policies; Juvenile institutions; Riots and disturbances; Recidivism; Management and organisation in prisons;

*

International Society of Criminology prepares International Course in School voor Criminologie of Faculteit Rechtsgeleerdheid at Katholieke Universiteit Leuven